

Geacht raadslid,

Op 7 december a.s. wordt tijdens de beeldvormende raadsvergadering gesproken over het besluit van het college van B&W om planologische medewerking te willen verlenen aan de komst van een biologische kippenboerderij met industriële omvang. Het is de bedoeling dat er zo'n 60.000 kippen komen.

Ik woon in de directe omgeving van de beoogde locatie.

Verslechtering woon- en leefklimaat

Op 21 april 2015 heeft het college van B&W besloten in principe medewerking aan het plan te willen verlenen. Maar alleen als het woon- en leefklimaat niet verslechtert (zie ook het college-besluit van 8 november 2017, pagina 3, eind eerste alinea). Dat is een harde en duidelijke voorwaarde.

Uit onderzoek is gebleken dat bij mensen die binnen een afstand van een kilometer van een pluimveebedrijf wonen 10 procent meer kans bestaat op een longontsteking. Dit onderzoek heeft er mede toe geleid dat het college van B&W in oktober aanvullend advies heeft gevraagd aan de GGD met betrekking tot gezondheidsrisico's die samenhangen met het geplande mega-kippenbedrijf.

In het besluit van 8 november 2017 wordt door het college gesteld dat uit het GGD advies van 31 oktober 2017 (hierna: "het advies") blijkt dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn voor fijnstof, ammoniak en endotoxinen en op de luchtwegen van de omwonenden wanneer de door de GGD genoemde maatregelen worden genomen.

De conclusie van B&W lijkt te kloppen wanneer enkel naar de tekst gekeken wordt op pagina 2 van het advies. Onder het kopje "2. Advies" staat dat als de voorgestelde maatregelen worden genomen er geen negatieve effecten te verwachten zijn voor fijnstof, ammoniak en endotoxinen en op de luchtwegen van de omwonenden.

Maar wie de moeite neemt om het hele advies goed te lezen, ziet dat deze conclusie in

strijd is met de rest van de inhoud van het advies. Op pagina 3, derde alinea van het advies staat letterlijk: "Door de toe te passen maatregelen neemt de emissie van fijnstof en endotoxinen toe, maar minder dan volgens het oorspronkelijke plan zonder ionisatie." Dus er is sprake van een toename van fijnstof en endotoxinen. Het is onbetwist dat fijnstof en endotoxinen slecht zijn voor de gezondheid. De conclusie van het college van B&W had moeten zijn dat de komst van het mega-kippenbedrijf een verslechtering betekent van de volksgezondheid en dat daarom niet is voldaan aan de voorwaarde uit het college-besluit van 21 april 2015, dat het woon- en leefklimaat niet mocht verslechteren door de komst van het het geplande bedrijf.

Als echter rekening wordt gehouden met informatie van de WUR van recentere datum (zie bijlage) ontstaat met doorrekenen van deze informatie een heel ander beeld:

Bij dit advies is uitgegaan van de "nulwaarden" uit het VGO onderzoek. Destijds (tot 2012) wend er vooral gewerkt met traditionele stallen (en plofkip). In een traditionele stal heeft een kip niet of nauwelijks ruimte om te scharrelen. In een stal voor biologische kip is dat wel het geval. Dit blijkt de concentratie van fijnstof en endotoxinen in de stal drastisch te verhogen.

Bij voliere-systeem, waarbij kippen kunnen scharrelen, is de concentratie fijnstof en endotoxinen 15x hoger dan in een traditionele stal.

Dan de feiten uit het bijgevoegde document van Wageningen UR (zie bijlage):

Volierestal 1500% fijnstof en endotoxinen tov traditionele stal (in de stal)

Vrije uitloop geeft een reductie van de concentratie fijnstof en endotoxinen in de stal van circa 20%

cumulatief dus 1200% fijnstof en 1200% endotoxinen (1500% x 80%)

Ionisatie geeft 50% reductie voor fijnstof en circa 40% voor endotoxinen

cumulatief dus 600% fijnstof en 720% endotoxinen (1200% x 50% cq 60%)

End of pipe oplossing zoals luchtwassers geeft 70% reductie

cumulatief dus nog 180% fijnstof emissie (600% x 30%) en 216%

endotoxine emissie (720% x 30%) tov een traditionele stal (en dins toy het gebrztkte onderzoek)

Verder blijkt uit de conclusies op pagina 7 van het advies het volgende:

De GGD verwacht dat er een geringe toename is van effecten voor de luchtwegen, ook al worden alle voorgestelde maatregelen (waaronder ionisatie) uitgevoerd. En de GGD verwacht een geringe toename van geurhinder.

Dat kan dus alleen maar tot de conclusie leiden dat het woon- en leefklimaat wel degelijk verslechtert.

Binnen een (kritische) straal van 1,15 kilometer rondom de beoogde locatie wonen een paar duizend mensen (2463 schat de GGD) en staan twee scholen. Uitgaande van de uitkomsten van langdurige onderzoeken (VGO) blijkt dan dat er jaarlijks vier extra gevallen van longontsteking zijn te verwachten (zie pagina 6 van het GGD-advies). Elk jaar vier extra gevallen van longontsteking! Dat is toch een verslechtering van het woon- en leefklimaat?

En ook als alle maatregelen worden genomen die de GGD heeft voorgesteld, dan nog is er een stijging van het risico te verwachten. Het GGD omschrijft dat op pagina 7 een beetje cryptisch als volgt: "Nu met de aanvraag de emissies van stof en endotoxinen extreem laag is, is de verwachting dat ook het risico op longontsteking voor omwonenden lager zal uitkomen dan uit VGO is af te leiden." Een gereduceerde toename van het risico is nog steeds een toename.

Reductie uitstoot fijnstof

In het advies is op pagina 7 (laatste alinea boven de conclusie) te lezen dat het ministerie voor nieuwe stallen een reductie van fijnstof van 70% voorschrijft. Op pagina 4 van het college-besluit van 8 november 2017 wordt echter gesproken over een reductie van fijnstof van minimaal 27%. Dat lijkt derhalve in strijd met de uitdrukkelijke wens van de minister.

Het moment van het vragen om een Verklaring van geen bedenkingen

In het besluit van 8 november stelt het college van B&W als eis dat het bedrijf moet beschikken over het Skal-predikaat "biologisch". Dat is op zichzelf heldere taal. Maar van u wordt al wel gevraagd een verklaring van geen bedenkingen af te geven voordat überhaupt duidelijk is of het bedrijf is te beschouwen als "biologisch". Dat lijkt mij de verkeerde volgorde. Het meest zuivere is uiteraard dat de gemeenteraad pas wordt gevraagd om de verklaring van geen bedenkingen als er duidelijkheid is over het karakter van het bedrijf. Dat geldt al helemaal nu duidelijk is dat het college van B&W zelf in ieder geval twijfels heeft bij het biologisch gehalte van het bedrijf, zo blijkt uit de eerste alinea van pagina 4 van het besluit van 8 november: "We willen duidelijkheid over het biologisch karakter van Kemper Kip". Die duidelijkheid is er bepaald nog niet. Ook staat er: "Nu blijft er onduidelijkheid over de norm die Skal stelt van maximaal 16.000 kippen per bedrijf, terwijl initiatiefnemer aangeeft vanuit hen akkoord te hebben gekregen dat het aan hun voorwaarden voldoet. Wanneer het bedrijf vanuit Skal wordt gezien als meerdere eenheden, moet duidelijk worden hoe het bedrijf tegelijkertijd vanuit het

aspect milieuvergunningverlening kan worden gezien als 1 inrichting".

Dit zijn nogal wat onduidelijkheden. Ik vind het opmerkelijk dat desondanks van uw raad een verkiaring van geen bedenkingen wordt gevraagd.

Conclusie

Met kiem wil ik u dan ook vragen uw verantwoordelijkheid te nemen als hoogste bestuursorgaan op het gebied van ruimtelijke ordening. Uit het advies van de GGD blijkt dat er een toename is van risico's voor de volksgezondheid en (daarmee) van een verslechtering van het woon- en leefklimaat. ook zijn er veel onduidelijkheden. Een verkiaring van geen bedenkingen dient derhalve geweigerd te worden.

Hoogachtend,

inwoner